

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

25. Principes gentium dominantur eorum: & qui maiores sunt, potestatem exercent in eos. 26. Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

spectanda fuerunt; quæ qualia erant, ex verbis parabola præcedentibus ac subsequentibus, & apud D. Lucam iterum positis, ipsaque Christi conclusione, optimè & certissimè demonstratur.

25. *Principes gentium dominantur eorum: & qui maiores sunt, potestatem exercent in eos.*
 26. *Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister.*

Totum hoc loco Christi institutum atque doctrinam inuertit Calvinus, vt omnem in Ecclesia Christi prælaturam subuertat, seque & suos ab omni obedientiæ vinculo ac necessitate eximat. *Ostendit Christus* (inquit Calvinus) *primatum, qui certaminis inter discipulos causa erat, in regno suo nullum esse.* Et paulò post: *Ecclesia pastoribus nihil plus Christus detulit, quam vt ministri sint, à dominio autem prorsus abstineant. Quare notandum est, magis de re ipsa, quam de affectu haberi sermonem.* Hæc ille. Cæterum euidenter patebit Christum de solo ambitionis affectu, non de re ipsa prælaturæ aut primatus in se, hoc loco disputare. Christus enim duobus hic exemplis vtitur, vt hanc discipulorum contentionem de primatu compescat. Vnum proponit Regum & Principum huius mûdi, quod fugere debent: Alteram proponit de seipso, quod amplecti debent. Neutrum exemplum primatum tollit, sed vttramque exemplum factum & ambitionem in primatu condemnat. Separat Christus Apostolos à Regibus, non quia nullum illi primatum exercere debeant, sed quia fastuosè dominari non debent, sicut Reges terræ; quia pro suo libito aut commodo præesse non debent, sicut Reges terræ præesse solent. Verum quidem est, *Regibus quoque non licere sese, efferre inaniter; nec iustè ac legitimè Reges dominari, nisi suorum commodis seruiant,* (quæ duo hic notat Calvinus) sed non in hoc Apostolos à Regibus se iungit Christus, vt fingit Calvinus, quasi Apostolis nulla planè prælatura, nullus primatus conueniret; nec illam moderationem quæ Regibus adesse debet, docet hoc loco Christus, quasi in Apostolis quomodocunque moderatum ac temperatum primatum inhiberet; sed contra, ambitionem & vanitatem, quæ Regibus inesse solet, proponit ob oculos Christus, vt illam penitus Apostoli fugiant. *Principes gentium* (inquit) *dominantur eorum, licta-que sunt, id est, dominium exercent contra suos, hoc est enim*

Prælatorum in Ecclesia iusta auctoritas.

Apostolos à Regibus quomodo Christus fecerit.

licta

Beza Cal-
uinum re-
futauit.

κατακυριεύει, quum simpliciter & legitime dominari sit, κυ-
ριεύει. Notauit huius verbi vim hoc loco Beza, & vertit, Do-
minari in eas. Hoc enim (inquit) vocabulo κατακυριεύει, & eo
quod proxime sequitur, καταξισιάζει, non quauis dominatio si-
gnificatur, sed cum imperiosa quadam acerbitate coniuncta,
quam prohibet Paulus ad Ephes. 6. vers. 9. ubi monet dominos
remittere minas, seu non minaciter dominari: sic accipitur ver-
bum κατακυριεύει. Act. 19. ubi dicitur de maligno spiritu, Do-
minatus amborum inualuit contra eos: κατακυριεύσας αὐτῶν. Sic
1. Petr. 5. accipitur, Non dominantes in clericos, μηδ' ὡς κατακυ-
ριεύετε τὸν κληρὸν. Ideo etiam interpretatus sum, καταξισιάζει αὐ-
τῶν, Licentia vtuntur aduersus eas: quum alioquin soleamus
ἐξουσίαν interpretari auctoritatem. Videtur enim licentia plu-
rumque poni in vitio. Nam alioquin fideles verbi Dei ministri
auctoritate funguntur minimè omnium contemnenda, quam
paucis explicat Paulus 2. Cor. 10. Hæc hæcenus Beza magistri
sui Caluini ignorantiam ex proprietate verborum Christi
luculenter patefaciens. Ex his quippe liquidò constat, non
de re ipsa, & legitima auctoritate Principum huius mundi,
Christum disputare, vt Calvinus affirmat; sed de prauo affe-
ctu & imperiosa dominatione qua vti solent, quod Calvinus
negat. Hunc prauum & secularem typhum remouet à suis
Apostolis Christus, non omnem penitus primatum & autho-
ritatem legitimam, quã in loco Pauli à Beza annotato, aliisq;
in locis iam dudum annotauimus. Docet Christus, qui inter
discipulos eius maior esse voluerit, id est, qui Episcopatum de-
siderat, vt Paulus loquitur (velle enim hoc loco non prauam
cupiditatem, sed laudabile institutum animique propositum
significat, ideòque verbū δέλω ponitur hoc loco, non βόλομα,
quod impetu quodam ferri significat, vt 1. Timoth. 6. Qui vo-
lunt diuites fieri, οὐ βόλοματι πλεῖστον) erit vester minister: id
est, vestris commodis seruiet, non suis; & vestrum honorem
quæret, non suum. Et hunc perspicuum literæ sensum, quem
penitus inuertit Calvinus, sequentia Christi verba, & alterum
de seipso exemplum luculenter confirmant. Ait enim: Sicut
filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare ani-
mam suam pro multis: id est, Sicut in me videtis quòd non
ideo in mundum veni vt mihi à pluribus ministraretur, vt
essem magister ac dominus, tametsi reuera à plurimis mihi
ministratum fuit tam viris quàm mulieribus, & inter vos fui
tanquam magister & Dominus, sed potissimum veni propter
bonum aliorum, vt illis verbum vitæ administrarem, & ani-
mam

mam meam pro salute omnium ponerem ; sic vos ad Ecclesiasticas prælaturas vocati & missi conscendere debetis , non honoris & emolumentum vestri causa , tamen utrumque vobis debeat (*Qui enim bene præsent, duplici honore digni sunt*) ^{2. Tim. 2.} sed ut tanquam boni pastores aliorum curam habeatis , & quidem parati animas vestras ponere pro ouibus vestris , ut Ioan. 10. plenius Christus docet. Hic est totius doctrinæ Christi hoc loco sensus germanus & proprius , quem impius Calvinus voluit inuertere , ut legitimam in Ecclesiæ Prælati authoritatem , ad quam adhuc Geneuæ pertingere non potuit , penitus conuelleret. Nam & ideo postea Beza eandem authoritatē hoc loco tueretur , quia iam Geneuæ dominari Calvinus cœpit , ipseque Beza ad dominium illud aspirabat , quod & post Calvinum consequutus est.

28. *Et dare animam suam redemptionem pro multis.*

Calvinus hoc loco temperare sibi non potuit , quin documento huic saluberrimo aliquid veneni inspergeret. Sic enim scribit. *Ap̄tē sciteque , vis & fructus mortis Christi exprimitur , dum vitam suam pretium nostræ redemptionis esse affirmat. Unde sequitur , nobis gratuitam esse reconciliationem cum Deo : cuius non alibi quàm in morte Christi pretium reperitur. Itaque hac vna voce auertitur quidquid de putidis suis satisfactionibus garriant Papistæ.* Hæc ille putido admodum argumento vsus , & ridiculè garriens , nec Papistas , sed totam antiquitatem scurriliter perstringens. Putidum & insulsum argumentum est. Vna Christi mors pretium est reconciliationis nostræ gratiæ cum Deo. Ergo omnes satisfactiones , quas Catholici docent , putidæ sunt , & hac vna voce refelluntur. Satisfactiones enim quas post totam antiquitatem Catholici hodie docent , nec reconciliationis nostræ cum Deo pretium aliquod esse docentur , nec eiusdem causæ omnino vllæ ponuntur. Satisfactio enim eorum est qui iam Deo reconciliati per Christum sunt , non autem ut Deo reconciliemur adhibetur. Homo impius Deo reconciliatur & iustificatur , seu ex impio iustus fit , per gratuitam remissionem peccatorum pretio sanguinis Christi illi concessam. Ut hæc peccatorum remissio obtineatur , alia sanè ex parte hominis iustificandi requiruntur , fides imprimis , amor Dei , spes veniæ , dolor de præteritis , emendationis propositum , & huiusmodi : quæ omnia nec pretium nec causa , sed dispositio tantum necessaria sunt ad remissionem

*Satisfactio
nes nostræ
redemptionis
ni per Christum
non
præiudicant.*